

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6698
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 695
Ημερομ. Κατάθεσης: 3/7/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 3 Ιουλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ και ΑΚΕ

Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Θέμα: Ασαφής η πραγματική πορεία υλοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης λίγο πριν την ολοκλήρωσή του

Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας βρίσκεται ήδη στην τελική και πλέον κρίσιμη φάση υλοποίησής του. Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, όλα τα ορόσημα και οι στόχοι των εθνικών σχεδίων πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Αυγούστου 2026, ενώ οι σχετικές πληρωμές πρέπει να ολοκληρωθούν έως το τέλος του ίδιου έτους.

Η κυβέρνηση, μέχρι σήμερα, παρουσιάζει συστηματικά την πορεία του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» ως μια αδιαμφισβήτητη επιτυχία, επικαλούμενη κυρίως το ύψος των εκταμιεύσεων.

Ωστόσο η εικόνα αυτή δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, δεδομένου ότι μηχανισμός του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας συνδέει τις πληρωμές με την επίτευξη συγκεκριμένων οροσήμων και στόχων - τα οποία μάλιστα αναθεωρούνται. Συνεπώς, η εκταμίευση πόρων δεν ταυτίζεται αυτομάτως με την ολοκλήρωση έργων, ούτε με την παραγωγή του αναμενόμενου κοινωνικού, αναπτυξιακού και θεσμικού αποτελέσματος.

Αυτό σημαίνει ότι το πραγματικό ερώτημα δεν είναι μόνο πόσα χρήματα έχουν εκταμιευθεί από την ΕΕ προς το ελληνικό Κράτος, αλλά πρωτίστως ποια έργα, ποιες μεταρρυθμίσεις και ποια ορόσημα μπορούν πράγματι να ολοκληρωθούν εγκαίρως. Με άλλα λόγια, το κυβερνητικό αφήγημα της «υψηλής απορρόφησης» αντικρούεται από την ίδια τη λογική αξιολόγησης του Ταμείου: η επιτυχία δεν κρίνεται μόνο στην είσπραξη των δόσεων, αλλά στην έγκαιρη, πραγματική, τεκμηριωμένη και ελέγξιμη υλοποίηση του σχεδίου.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρά τις υψηλές εκταμιεύσεις, απομένει η ολοκλήρωση σχεδόν του μισού αριθμού των οροσήμων και στόχων του ελληνικού Σχεδίου. Δηλαδή, ενώ έχουν εισπραχθεί πάνω από τα δύο τρίτα των διαθέσιμων πόρων, απομένει να υλοποιηθεί σχεδόν το μισό φυσικό και θεσμικό αντικείμενο του προγράμματος, σε μια περίοδο εξαιρετικά συμπιεσμένου χρόνου.

Η εικόνα από την εξέλιξη υλοποίησης των έργων που έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι άκρως προβληματική. Οι Δήμοι εκφράζουν ιδιαίτερη ανησυχία και προειδοποιούν ότι το χρονοδιάγραμμα είναι ασφυκτικό και

ειδικά έργα που εντάχθηκαν στο ΤΑΑ σε δεύτερη ή τρίτη φάση δεν θα μπορέσουν να ολοκληρωθούν εγκαίρως, ζητώντας παράλληλα να εξασφαλιστεί η συνέχιση της χρηματοδότησής τους για να μη μείνουν ανοιχτά εργοτάξια και «σκαμμένες πόλεις». Η ΚΕΔΕ έχει αποστείλει επιστολές στα Υπουργεία ευθύνης των διαφόρων έργων ενώ απέστειλε και επιστολή στον Πρωθυπουργό.

Επιπρόσθετα, ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ) με επιστολή του ασκεί έντονη κριτική στη νομοθετική ρύθμιση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία στο όνομα της επιτάχυνσης υλοποίησης δίνει τη δυνατότητα συντόμευσης επιμέρους ή και της συνολικής προθεσμίας ολοκλήρωσης ενός έργου όταν αυτό απαιτείται για την επίτευξη οροσήμου, με αποζημίωση προς τον ανάδοχο. Ωστόσο η πρόβλεψη αυτή ισχύει για έργα με προϋπολογισμό άνω των 100 εκ ευρώ, με τον ΣΑΤΕ να κάνει λόγο για «έργα δύο ταχυτήτων» αφού πληθώρα μικρότερων έργων που υλοποιούνται από μικρότερες εταιρείες σε δήμους και περιφέρειες της χώρας μένουν εκτός ρύθμισης.

Στην πρόσφατη Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος (Ιούνιος 2026), όσον αφορά το σκέλος των επιχορηγήσεων, αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι οι εκταμιεύσεις προς τους τελικούς δικαιούχους, δηλαδή «το χρήμα που πέφτει στην πραγματική οικονομία», επιταχύνθηκαν μόλις το 2025. Η ίδια Έκθεση κρούει και τον κώδωνα του κινδύνου για την εκταμίευση των υπολειπόμενων 10 δισ. ευρώ: «Ωστόσο, η απορρόφηση των υπολειπόμενων 10 δισ. ευρώ έως το τέλος Δεκεμβρίου 2026, που είναι η καταληκτική ημερομηνία, προϋποθέτει την ολοκλήρωση των σχετικών οροσέμων και στόχων έως τις 31 Αυγούστου 2016, εγχείρημα εξαιρετικά φιλόδοξο. Η μη είσπραξη των σχετικών ευρωπαϊκών πόρων για την ολοκλήρωση των συμβασιοποιημένων έργων στο σκέλος των επιχορηγήσεων ενδέχεται να οδηγήσει στην ένταξή τους στο εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και στην ανάγκη χρηματοδότησής τους από εθνικούς πόρους, γεγονός που θα έχει αρνητική επίπτωση στα δημοσιονομικά μεγέθη, επηρεάζοντας τον ρυθμό αύξησης των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών». Και συνεχίζει η Έκθεση της Τράπεζας επισημαίνοντας ότι – προφανώς για να αποφευχθεί η αρνητική δημοσιονομική επίπτωση – η ολοκλήρωση των πιθανών υπολειπόμενων επενδυτικών σχεδίων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πρέπει να συνεχιστεί με μεταφορά έργων στην επόμενη προγραμματική περίοδο και το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2028 – 2034 της ΕΕ, καθώς και από άλλα ευρωπαϊκά ταμεία (Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, Ταμείο Απανθρακοποίησης Νήσων κ.α.).

Όπως έχουμε επισημάνει επανειλημμένα, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0» της κυβέρνησης της ΝΔ καταρτίστηκε χωρίς να έχει προηγηθεί διαβούλευση και με όρους πλήρους αδιαφάνειας. Η ίδια τακτική της έλλειψης διαβούλευσης και διαφάνειας συνεχίζεται μέχρι σήμερα: Τα ορόσημα και οι στόχοι του Εθνικού Σχεδίου αναθεωρούνται χωρίς να γίνονται γνωστές οι αλλαγές που επέρχονται, έργα εντάσσονται, απεντάσσονται και μεταφέρονται από το ΤΑΑ στο ΕΣΠΑ και στο εθνικό ΠΔΕ και το αντίστροφο. Σε κάθε αναθεώρηση του Σχεδίου δε, ενώ τροποποιούνται ορόσημα και αφαιρούνται έργα, ο συνολικός προϋπολογισμός παραμένει ίδιος.

Εξάλλου, πέραν της ελληνικής περίπτωσης, Ειδική Έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, που δημοσιεύθηκε στις 6 Μαΐου 2026, διατυπώνει σοβαρές οριζόντιες παρατηρήσεις για τη διαφάνεια και την ιχνηλασιμότητα των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο επισημαίνει ότι εξακολουθούν να

υπάρχουν κενά ως προς τη δυνατότητα παρακολούθησης της διαδρομής των πόρων και ως προς τη διαφάνεια της τελικής χρήσης τους.

Σύμφωνα με το Ελεγκτικό Συνέδριο, δεν είναι πάντοτε σαφές ποιοι είναι οι πραγματικοί τελικοί αποδέκτες των χρηματοδοτήσεων, καθώς στους σχετικούς καταλόγους συχνά εμφανίζονται ενδιάμεσοι φορείς, υπουργεία ή δημόσιοι οργανισμοί και όχι οι τελικοί οικονομικοί δικαιούχοι. Επιπλέον, διατυπώνονται επιφυλάξεις ως προς τη δυνατότητα αξιολόγησης της σχέσης μεταξύ των πόρων που διατίθενται και των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται.

Συμπερασματικά: Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καταγράφεται ως η μεγάλη χαμένη ευκαιρία για την αναγκαία αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, την άμβλυση των ανισοτήτων και την αντιμετώπιση των προκλήσεων της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Ενώ ο στόχος της ανθεκτικότητας παραμένει κενός περιεχομένου αφού το τελικό αποτύπωμα του ΤΑΑ στην ελληνική οικονομία θα είναι ελάχιστο.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- 1. Πόσα και ποια ορόσημα και στόχοι του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης έχουν αναθεωρηθεί μέχρι τώρα, πώς αιτιολογείται η ανάγκη αναθεώρησης και ποιες ουσιαστικές αλλαγές έχουν επέλθει;**
- 2. Τι περιλαμβάνει η τελευταία πρόταση αναθεώρησης που υποβλήθηκε τον Μάιο του 2026 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή; Ποια συγκεκριμένα ορόσημα, πώς αναθεωρούνται και ποια η αιτιολογία αναθεώρησης;**
- 3. Πόσα ορόσημα και στόχοι του ελληνικού σχεδίου «Ελλάδα 2.0» απομένουν να ολοκληρωθούν έως τις 31 Αυγούστου 2026; Ποια είναι τα ορόσημα και οι στόχοι που απομένουν ανά υπουργείο, ανά πυλώνα και ανά κατηγορία παρέμβασης;**
- 4. Πώς συνδέεται η επίτευξη των οροσήμων και στόχων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης με την ολοκλήρωση συγκεκριμένων έργων; Σε ποιο στάδιο υλοποίησης των έργων αυτών έχει επιτευχθεί το σχετικό ορόσημο του Ταμείου Ανάκαμψης; Αρκεί η υπογραφή σύμβασης, η έναρξη εργασιών, η πιστοποίηση φυσικού αντικειμένου, η προσωρινή παραλαβή ή η οριστική παραλαβή του έργου;**
- 5. Ποια είναι η σχέση μεταξύ των οροσήμων που συμφωνούνται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και της πραγματικής προόδου των έργων ή επενδύσεων που αντιστοιχούν σε αυτά; Ποιο είναι το ποσοστό φυσικής υλοποίησης κάθε έργου ή επένδυσης κατά τον χρόνο επίτευξης του αντίστοιχου οροσήμου;**
- 6. Υπάρχουν ορόσημα που δεν θα ολοκληρωθούν ή κινδυνεύουν να μην ολοκληρωθούν εντός της προθεσμίας της 31^{ης} Αυγούστου 2026 και ποια είναι αυτά; Ποιο το ύψος των πόρων που αντιστοιχεί σε αυτά;**
- 7. Ποια η προθεσμία ολοκλήρωσης του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου των έργων του ΤΑΑ; Υπάρχουν έργα που δεν θα ολοκληρωθούν ή κινδυνεύουν να μην ολοκληρωθούν εμπρόθεσμα; Αν ναι,**

ποια είναι αυτά, ποιος είναι ο προϋπολογισμός τους και ποια είναι η τύχη των σχετικών πόρων;

8. Πώς θα διασφαλιστεί η συνέχιση της χρηματοδότησης των έργων που δεν θα ολοκληρωθούν εμπρόθεσμα; Θα επιβαρυνθεί το εθνικό ΠΔΕ και μέχρι ποιο ποσό μπορεί να καλυφθεί; Θα αναζητηθούν άλλες ευρωπαϊκές πηγές χρηματοδότησης;
9. Ποια έργα έχουν απενταχθεί μέχρι σήμερα από το ΤΑΑ, ποιος είναι ο προϋπολογισμός τους και πού μεταφέρθηκαν για χρηματοδότηση;
10. Ποιο είναι μέχρι σήμερα το ύψος των εκταμιεύσεων (διακριτά ανά σκέλος - επιχορηγήσεις και δάνεια), ποιο το ύψος των συμβασιοποιήσεων και ποιο το ύψος των πληρωμών στους τελικούς δικαιούχους;
11. Ποιοι είναι οι 100 μεγαλύτεροι τελικοί δικαιούχοι του ελληνικού Ταμείου Ανάκαμψης, όχι σε επίπεδο ενδιάμεσου φορέα ή υπουργείου, αλλά σε επίπεδο πραγματικού οικονομικού αποδέκτη;
12. Ποια είναι η κλαδική, γεωγραφική και επιχειρησιακή κατανομή των πόρων του δανειακού σκέλους, για το οποίο η κυβέρνηση δηλώνει 100% απορρόφηση;
13. Πόσες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις έχουν λάβει δανειακή χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και τι ποσοστό αντιπροσωπεύουν επί του συνολικού δανειακού σκέλους;
14. Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου:
 - Ποιοι δείκτες αποτελεσματικότητας χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση κάθε επένδυσης και μεταρρύθμισης του «Ελλάδα 2.0»;
 - Ποια στοιχεία συλλέγονται για το πραγματικό οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αποτέλεσμα των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης;
 - Πώς αποτιμάται η σχέση μεταξύ των δημόσιων πόρων που διατέθηκαν και των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν για τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις του Σχεδίου;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλείται ο κ. Υπουργός να καταθέσει:

1. Συγκριτικό πίνακα που θα περιλαμβάνει τα αρχικά ορόσημα, κάθε ενδιάμεση αναθεώρηση και την τελευταία πρόταση (Μάιος 2026) που υποβλήθηκε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
2. Πίνακα με τα έργα που έχουν συνολικά απενταχθεί από το ΤΑΑ, τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς και πού μεταφέρθηκαν για χρηματοδότηση.

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Δραγασάκης Ιωάννης

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Φωτίου Θεανώ